

Caracterizarea personajului Jupan Dumitrache din opera O noapte furtunoasa scrisa de I. L. Caragiale-prima parte

Personaj principal, static, unidimensional, realizat in maniera realista.

Modalitati de caracterizare:

- caracterizare directa: prin intermediul didascalilor; prin intermediul altor personaje;
- caracterizare indirecta: prin gesturi, atitudini, limbaj, ton, mimica; prin propriile actiuni si simtiri, prin intermediul mediului social in care traieste personajul; prin relatiile lui cu celelalte personaje; prin nume.

Trasatura dominanta a personajului este orgoliul, dimensionat pe coordonata casnica si sociala. Identitatea personajului principal al comediei, Jupan Dumitrache Titirca, poreclit "Inima rea", o aflam dintr-o replica a sa: "comersant, cheresstegiu, capitan in garda civica". Gesturi, atitudini, limbaj, ton, mimica, sunt modalitati prin care autorul isi construiește personajul, a carui dominanta este orgoliul dimensionat pe coordonata casnica si sociala.

Personajul prinde contur inca din prima scena. Inainte de a-si face "rondul", ii povesteste ipistatului Nae Ipingescu, "amicul politic", intamplarea cu "bagabontul" care prin insistenta atenteaza la "onoarea" lui "de familist". Toata fiinta sa se incheaga in umbra acestei "onoare de familist", formula care il tipizeaza. Gelozia se nutreste tot din orgoliu. Relatiile lui cu celelalte personaje depind de perspectiva din care sunt privite. La inceputul piesei "bagabontul" este asimilat "amploaiatilor", "niste scarta-scarta pe hartie". Pentru Jupan Dumitrache tot ce nu e negustor e demn de dispret: "...eu de! negustor, sa ma pui in public, cu un coate-goale nu vine bine..." In final, aflat in fata cu "bagabontul", de fapt Rica Venturiano, in care vede un viitor om politic, semnatarul articolului Republica si reactiunea din ziarul "Vocea patriotului nationale", devine servil, asculta "rapit" aberatiile junelui gazetar: "Bravos! sa traiesti! (...) Vorbeste abitir, domnule. Asta e bun de dipotat"; "Ma rog, onorabile, eu imi cer iertare, stiti ca poate, adineaori, cum tin eu la... poate, v-am adus un afront; dar e si vina dumneavoastra; nu stiam ca veniserati pentru Zita..." Chiar si gestul de a-si mangaia favoritiile spunand "sa-mi tai mie favoridele" este o manifestare a orgoliului si se constituie ca un portret redus al personajului. Vanitatea, amorul-propriu sunt trasaturi caracteristice. De aici vine si teama de a nu-si pierde "onoarea". Increderea ineputzabila, linistea conjugala, ii vin de la Chiriac, amantul consoartei Veta: "De el nu ma sfiesc. La din contra, el stie toata istoria, i-am spus-o de la inceput... Atata om de incredere am... Baiat buni... Tine la onoarea mea de familist (...). Del Cand lipsesc eu de-acasa, cine sa-mi pazeasca onoarea? Chiriac saracul!" Credul, are impresia ca "isi stapaneste" familia, cand de fapt este inselat fiindca ii este frica sa nu fie inselat.